

1

Occupatie als onderdeel van het vakjargon van de ergotherapeut

De ontwikkeling van het Comprehensief Model van Occupatie

Dominique Van de Velde

Inhoud

1. Inleiding

2. Van object tot paradigma, een korte begripsverklaring:

3. Doel van de studie en Onderzoeksvragen

4. Methode

5. Resultaten

5.1 Wat zijn de basisconcepten van het handelen? – Documentanalyse.

5.2 Welke attributies hebben deze concepten? - Concept analyse.

5.2.1 De persoon:

5.2.2 De omgeving:

5.2.3 De activiteit:

- Een activiteit is iets dat je kunt doen en individuen hebben er een mentaal beeld van.
- Een activiteit is een onderdeel van een 'activiteitenkapitaal'
- Een activiteit is socio-cultureel ingebed, heeft socio-culturele waarde en geeft een groepsidentiteit.
- Een activiteit heeft een doel.
- Een activiteit heeft een 'geschiedenis'

5.3 Welke onderlinge verbanden zijn er tussen deze concepten en hoe kunnen we deze semantisch verklaren? - fenomenologisch-hermeneutisch onderzoek

5.3.1 Naïef begrip van de data

5.3.2 Structurele analyse van de data.

- Een occupatie vindt steeds plaats in een specifieke context of omgeving
- Een occupatie heeft een objectieve en een subjectieve tijdsdimensie
- Een occupatie is een zeer specifieke ervaring die aanleiding geeft tot voortzetting (en herhaling) of stopzetting van de activiteit
- Een occupatie geeft betekenis aan de persoon en leidt tot een identiteit

5.3.3 Een comprehensief begrip van de data

6 Discussie en besluit

Abstract

Achtergrond en probleemstelling: ergotherapie heeft sedert zijn ontstaan een plaats veroverd heeft in de gezondheids- en welzijnszorg maar het blijft het een jonge discipline. Ergotherapie stelt het menselijk handelen centraal en gaat uit van een aantal veronderstellingen zoals het menselijk handelen heeft een positieve invloed heeft op de gezondheid en het welzijn. Deze veronderstelling is ons zo vertrouwd dat dit niet meer in vraag gesteld wordt. In dit onderzoek wordt het vertrouwde idee van het menselijk handelen gedeconstrueerd om een duidelijke begrip te krijgen van de onderliggende logica.

Onderzoeksvragen: (1) Wat zijn de basisconcepten van het menselijk handelen, (2) Welke kenmerken worden toegekend aan deze concepten en (3) welke onderlinge verbanden zijn er tussen deze concepten en hoe kunnen we deze semantisch verklaren?

Methode: triangulatie van documentanalyse, conceptanalyse en fenomenologisch hermeneutisch onderzoek.

Resultaat: Het menselijk handelen bestaat uit drie concepten: de activiteit, de persoon en de omgeving. De onderlinge verbanden tussen deze drie concepten worden gedefinieerd als 4 constructen: vertrouwen, uitdaging, vaardigheid en occupatie en leiden tot een theoretisch kader dat bestaat uit twee delen: (1) hoe hoger het vertrouwen, de vaardigheid en de uitdaging hoe hoger de performantie en (2) de performantie leidt tot betekenisgeving. Deze theorie wordt schematische weergegeven in een model waardoor de onderlinge verbanden zichtbaar worden gemaakt: het 'comprehensief model van occupatie' of kortweg CMO. Met deze theorie en bijhorend model wordt het bestaande paradigma bevestigd.

Conclusie: het menselijk handelen heeft een transactioneel karakter waarbij er een voortdurende wisselwerking is tussen de persoon die een activiteit uitvoert in een welomschreven omgeving. Deze wisselwerking is onvoorspelbaar, maar leidt tot betekenisgeving en identiteitsvorming.